

випадку вона повинна довести, що засоби захисту, які були проголошені у рішеннях суддів країни є неефективними.

Під час розгляду скарги Європейський суд з прав людини керується нормами Конвенції та не розглядає скарги щодо приватних осіб. Рішення суду є обов'язковим для всіх країн-учасниць.

Але реалізація Європейської конвенції захисту прав людини здійснюється не тільки через Європейський суд з прав людини, а й в національних судах держав, які беруть до уваги практику судових рішень Європейського суду, законодавстві, яке ухвалено парламентом.

АФРИКАНСЬКА ХАРТІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ І НАРОДІВ ЯК РЕГІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ ПРАВ ЛЮДИНИ НА АФРИКАНСЬКОМУ КОНТИНЕНТІ

Назаренко Ярослава,

студентка 2 курсу, групи 18 - Д
Криворізького факультету НУ «ОЮА»

Науковий керівник:

Стець О. М., д.ю.н.,

завідувач кафедри конституційного,
міжнародного та приватного права, доцент

Африканська хартія прав людини і народів — міжнародна регіональна конвенція, що стала основою для кодифікації прав людини і народів на африканському континенті. Прийнята в 1981 р. Асамблеєю глав держав і урядів Організації Африканської Єдності (ОАЄ) та набула чинності 1986 р. після її ратифікації державами-членами. Африканська хартія прав людини і народів іменується також Банжувською хартією (за місцем прийняття — м. Банжул, Гамбія). Містить широкий спектр як соціально-економічних, так і цивільних прав, а також ряд обов'язків людини.

Цілі Хартії полягають в запровадженні міжнародних стандартів прав людини з урахуванням специфіки розвитку цих прав в країнах Африки, закріпленні особливих прав народів як важливого інструменту гарантування прав людини. У Африканській хартії прав людини і народів 1981 року підкреслюється, що «свобода, рівність, справедливість і гідність є суттєвими цілями для досягнення законних прагнень африканських народів» і вони мають спрямовуватися на «викорінення усіх форм колоніалізму в Африці, координацію і посилення їх співробітництва, зосередження зусиль на досягненні кращого життя...».

Реалізація зазначених цілей має відбуватися через історичну традицію і цінності африканських цивілізацій. Висловлено переконання, що «пра-

во на розвиток, а також громадянські і політичні права не можуть бути відокремлені від економічних, соціальних і культурних прав як у їх концептуальному, так і універсальному значенні, і що задоволення економічних, соціальних та культурних прав є гарантією для користування громадянськими і політичними правами» (преамбула). У документі подано широкий перелік громадянських, політичних, соціально-економічних та культурних прав і свобод людини, а також прав народів, чим підтверджена прихильність африканських держав принципам прав і свобод людини та народів, які містяться у деклараціях, конвенціях та інших документах ОАЄ, Руху неприєднання, ООН.

Своєрідними гарантіями зазначених прав народів є встановлені в Хартії обов'язки держав. Поряд із зобов'язаннями кожної держави-учасниці дотримувати та забезпечувати ці права, в ній виділено два особливих зобов'язання держав щодо сприяння правам народів: обов'язок вживати всіх необхідних заходів для викорінення будь-яких форм іноземної економічної експлуатації, особливо з боку міжнародних монополій, з тим, щоб народи могли одержувати всі вигоди від переваг, які надаються їм національними ресурсами (п. 5 ст. 21); обов'язок в індивідуального, або колективного порядку забезпечити народам реалізацію їх прав на розвиток (п. 2 ст. 22).

Держави—члени ОАЄ зобов'язалися визнати права, обов'язки і свободи, які містяться в Африканській хартії прав людини і народів 1981, і вжити законодавчих та інших заходів для їх здійснення (ст. 1).

З цією метою в липні 1987 створено Африканську комісію з прав людини і народів. Вона складається з 11 членів, які обираються таємним голосуванням Асамблеєю глав держав та урядів ОАЄ; при цьому кандидатами висувають найвідоміших осіб найвищої репутації (ст. 30—31).

Функції Комісії:

1. Сприяти правам людини і народів, зокрема:

а) збирати документи, організовувати вивчення і дослідження африканських проблем у сфері прав людини і народів, проводити семінари, симпозиуми і конференції, розповсюджувати інформацію, підтримувати національні і місцеві установи, які зацікавлені у правах людини і народів, висловлювати свої міркування та давати рекомендації урядам;

б) розробляти принципи і норми, спрямовані на розв'язання правових проблем, що стосуються прав людини і народів та фундамент, свобод, на яких африканські уряди можуть засновувати своє законодавство;

с) співробітничати з іншими африканськими та міжнародними установами, які зацікавлені у сприянні та захисті прав людини і народів;

2. Забезпечувати захист прав людини та народів на засадах Хартії;
3. Тлумачити всі положення Хартії на прохання держави-учасниці, інституції ОАЄ або африканські організації, яка визнана ОАЄ;
4. Здійснювати будь-які інші завдання, доручені Комісії Асамблеєю глав держав та урядів (ст. 45).

Африканська хартія прав людини і народів 1981 є першим на африканському континенті регіональним документом, де відображено як загальнолюдські цінності щодо захисту прав і свобод людини у сучасному суспільстві, так і цінності захисту людини, властиві африканським спільнотам, що мають зберігатися і розвиватися. Хартія є також першим міжнародним правовим документом, в якому сформульована система правових норм, що визначає перелік прав народів і встановлює правовий зв'язок між правами народів і державами—учасниками Хартії (механізм здійснення прав людини і народів). Значення документа полягає в тому, що він сприяє утвердженню прав народів як категорії міжнародного співтовариства шляхом закріплення їх у міжнародному праві.

ОСНОВНІ МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ У ІСЛАМСЬКИХ КРАЇНАХ

Печенюк Варвара,
студентка 4-го курсу, групи 18-Д
Криворізького факультету НУ «ОЮА»

Науковий керівник:

Стець О. М., д.ю.н.,
завідувач кафедри конституційного,
міжнародного та приватного права, доцент

Для загального розгляду міжнародного ісламського права, яке має назву сийар, а саме його основоположних джерел, потрібно виділити основні та національні джерела ісламського (мусульманського) права. Одним із особливостей є походження мусульманського права. На відміну від інших правових систем, даний вид є божественним витоком, яке дароване словами Аллаха через Пророка Мухаммеда. Основоположними джерелами являються Коран та Сунни. Данні джерела мають свої основні принципи поведінки мусульманина. Ісламські юристи, до речі, не вважають, що Коран є книгою права та мусульманським кодексом права. Тобто дане джерело більш являє собою як звичаєве право. А через те, можна вважати що ці джерела, більш виходять як ідеї обов'язків людини перед Аллахом, а не з ідеї її прав і свобод.